

TALK OF THE CITY

Από τον Γιώργο Χατζηβασίλη

ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΕΛΑΣ

Οι κύκλοι της ενημέρωσης

Ο Χρήστος Λαμπράκης σφράγισε την ιστορία του τόπου για περίπου μισόν αιώνα. Η ιστορία είναι πολύ νωπή ακόμη για να την καταγράψει κάποιος ψυχραίμα και αντικειμενικά. Στον τομέα του Τύπου, πάντως, άνοιξε δρόμους. Ανέδειξε δύο γενιές σημαντικών Ελλήνων στις τέχνες και στα γράμματα. Τα δύο ιστορικά φύλλα φιλοξένησαν κορυφαίους αρθρογράφους και έφεραν καινούργια ρεύματα και αντιλήψεις σε μια Ελλάδα που ήταν αποκομμένη από τη Δύση.

Πολλοί αναρωτιούνται κατά πόσον τα πράγματα θα ήταν διαφορετικά στη χώρα μας σήμερα αν ζούσε ακόμη. Είχε, είναι η αλήθεια, ένα μοναδικό τρόπο να επιβάλλει ισορροπία σε ένα παρασκηνιακό σύστημα διαπλοκής το οποίο ενίοτε «ξέφευγε» και μετατρέπονταν σε πραγματικό Φαρ Ουέστ. Ήταν ο μοναδικός παίκτης που μπορούσε να σπκώσει το τηλέφωνο, να μιλήσει με όλους και να εξομαλύνει καταστάσεις που βρισκόνταν εκτός ελέγχου. Είναι όμως ψευδαισθησιον να πιστεύει κάποιος ότι ο Λαμπράκης της δεκαετίας

του '80 ή του '90 θα μπορούσε να επιβιώσει σήμερα και να έχει ηγεμονικό ρόλο. Ευτυχώς ή δυστυχώς, το τοπίο έχει αλλάξει. Είναι άναρχο, πολυκεντρικό και πολύ, μα πάρα πολύ, πιο άγριο. Η εποχή που κάποιος εκδότης ή μεγαλοπαράγοντας σπκωνε το τηλέφωνο και «καθάριζε», αν δεν τελείωσε, τελειώνει.

Εχω αναρωτηθεί πολλές φορές αν ο Λαμπράκης ήξερε τι συνέβαινε γύρω του. Ήταν πολύ δύσκολο να καταλάβεις αν η αφελής στάση απέναντι σε πρόσωπα και πράγματα ήταν ειλικρινής ή μια επιτηδευμένη συμπεριφορά άρνησης της πραγματικότητας. Λίγοι είχαν την απάντηση, οι περισσότεροι δεν ζουν πια.

Το εντυπωσιακό, όμως, είναι ότι άφησε τα πάντα, ενδεχομένως και την υστεροφημία του, κυριολεκτικά στον αέρα. Και δεν είναι μόνον ο ΔΟΛ που σήμερα κλυδωνίζεται. Είναι και το Μέγαρο Μουσικής, το οποίο, με την ανοχή και υποστήριξη σύσσωμου του πολιτικού κόσμου, μεταλλάχθηκε σε ένα φαραωνικό έργο που κινδυνεύει και αυτό να καταρρεύσει.

Με άλλα λόγια, δεν φρόντισε τίποτα και άφησε πίσω του ερείπια. Κανείς δεν μπορεί να πει με σιγουριά αν αυτό οφείλεται σε εγωπαθή ναρκισσομανία, στην αντίληψη που έχουν πολλοί μεγαλοφυείς άνθρωποι ότι έπειτα από αυτούς το μόνο που μπορεί να ακολουθήσει είναι το... χάος. Έχει όμως ευθύνη γι' αυτό.

Όλα αυτά γράφονται καθώς έχουμε όλοι την αίσθηση ενός τέλους εποχής στον Τύπο. Αν το πρώι που ξυπνάτε ρίξετε μια ματιά σε μία ιστοσελίδα που φιλοξενεί τα πρωτοσέλιδα όλων των εφημερίδων, θα αντιληφθείτε πόσο θα λείψουν τα φύλλα που κινδυνεύουν να κλείσουν. Η «καφρίλα» περισσεύει, ανεξάρτητα από πολιτικές απόψεις, και μία χώρα χωρίς σοβαρά μέσα ενημέρωσης δεν μπορεί να πάει μακριά. Με κάποιον τρόπο τα καλά στοιχεία της παράδοσης είναι ζωτικό να συνεχίσουν, έστω με άλλον τρόπο και σχήμα, μακριά από τις προφανείς αμαρτίες. Ο τόπος έχει ανάγκη αντιστηρίγματα στο τσουνάμι της ακρότητας, του παραλογισμού και της φθίνιας.

ΑΥΓΗ

Δύο χρόνια Αριστερά, μια μεγάλη ιστορία

25 Ιανουαρίου πριν από δύο χρόνια, ο Συνασπισμός Ριζοσπαστικής Αριστεράς κέρδιζε τις εκλογές και αναλάμβανε τη διακυβέρνηση της χώρας σπάζοντας ένα μεταπολεμικό ταμπού, όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά και για τη Δυτική Ευρώπη, όπου «επιτρέπονταν», με την εξαίρεση του ΑΚΕΛ στην Κύπρο, μόνο δεξιές ή κεντροαριστερές κυβερνήσεις.

Για να σχηματιστεί κυβέρνηση χρειάστηκε να συμπράξει και το δεξιό κόμμα των ΑΝ.ΕΛΛ., αλλά χωρίς αμφιβολία η ατμομηχανή της κυβέρνησης και το κόμμα που δίνει τον τόνο είναι ο ΣΥΡΙΖΑ. Ύστερα από δύο χρόνια κυβέρνησης ΣΥΡΙΖΑ - ΑΝ.ΕΛΛ., θα μπορούσε να πει κάποιος ότι η Αριστερά άξιζε ή δεν άξιζε την ιστορική ευκαιρία;

Δεν αποτελεί μυστικό ότι σημαντικό τμήμα του κοινωνικού σώματος που εμπιστεύθηκε μία και δύο φορές τον ΣΥΡΙΖΑ αναδεικνύοντάς τον πρώτη δύναμη σήμερα δυσανασχετεί επειδή περίμενε ότι τα πράγματα θα εξελίσσονταν καλύτερα. Προφανώς ευθύνη γι' αυτή την προσμονή έχει και ο ΣΥΡΙΖΑ, όχι γιατί άλλα υποσχέθηκε και άλλα έπραξε, όπως διατείνεται η Ν.Δ., αλλά γιατί καλλιέργησε υπέρμετρες προσδοκίες για μια πολύ καλύτερη συμφωνία με τους δανειστές, με άμεσα αποτελέσματα στην οικονομία και το κοινωνικό εισόδημα. Δηλαδή δεν εκτίμησε σωστά τον συσχετισμό δυνάμεων, όπως έχει αναγνωρίσει και ο Αλέξης Τσίπρας.

Παρά ταύτα, και ανεξάρτητα από τα δημοσκοπικά ευρήματα σύμφωνα με τα οποία η πλειονότητα των πολιτών δεν θέλει εκλογές, όσοι έχουν μια αίσθηση της κοινωνίας αντιλαμβάνονται μάλλον ότι όχι μόνον όσοι εξακολουθούν να στηρίζουν ΣΥΡΙΖΑ, αλλά και οι ψηφοφόροι που έχουν αποστασιοποιηθεί, ακόμη-ακόμη και ψηφοφόροι άλλων κομμάτων, ελπίζουν και εύχονται η κυβέρνηση «να τα καταφέρει». Για δύο απλούς λόγους:

α) Η επιτυχία της κυβέρνησης συνεπάγεται βελτίωση της δικής τους οικονομικής και κοινωνικής θέσης. β) Για πρώτη φορά από το 2010 διαφαίνονται οι προϋποθέσεις για να βγει η χώρα από τον πολυετή κύκλο της ύφεσης και της λιτότητας.

Για πρώτη φορά, δηλαδή, η ελπίδα ότι το τρίτο Μνημόνιο δεν θα οδηγήσει σε τέταρτο, αλλά θα είναι το τελευταίο, είναι ζωντανή και οι πιθανότητες να ευοδωθεί είναι με το μέρος της. Σύντομα, με την ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης, θα μπορούμε να μιλάμε με μεγαλύτερη ασφάλεια. Αν τελικά η Αριστερά τα καταφέρει, και μάλιστα υπό τις δυσμενέστερες για την πολιτική της συνθήκες, θα έχει ανταποκριθεί στην εμπιστοσύνη του λαού και θα έχει δικαιώσει τον εαυτό της. Σε κάθε περίπτωση θα έχει αφήσει το αποτύπωμά της στην Ιστορία και θα αφήσει μια μεγάλη παρακαταθήκη για το μέλλον. Όλων.

Η ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΚΤΩΝ ΤΑΣΟΣ ΠΑΠΠΑΣ

Μάζεψε κι ας είναι ρώγες...

Αμφίπλευρη διεύρυνση. Αυτή είναι η στρατηγική που θέλει να ακολουθήσει η ηγεσία της Νέας Δημοκρατίας στην προσπάθειά της να διεκδικήσει με αξιώσεις την αυτοδυναμία. Η επιλογή είναι σωστή. Πρόκειται για τη γνωστή συνταγή όλων των κομμάτων εξουσίας που αγωνίζονται να διεισδύσουν σε διπλανούς χώρους κάνοντας ανοίγματα και προς τα δεξιά τους και προς τα αριστερά τους.

Την εφάρμοσε με επιτυχία ο Ανδρέας Παπανδρέου την περίοδο της παντοδυναμίας του. Το ΠΑΣΟΚ πριν και μετά τις εκλογές του 1981 ήταν ελκυστικός προορισμός για τις ανέστιες προσωπικότητες της Δεξιάς και της Αριστεράς.

Ο ιδρυτής του ήταν μανούλα σε τέτοιου τύπου μεθοδεύσεις. Κινήθηκε στη λογική «ένας από εδώ και ένας από 'κει» με προσοχή παίρνοντας υπόψη του τις ισορροπίες στην Κοινοβουλευτική Ομάδα, τις διαθέσεις του πανίσχυρου τότε κομματικού μηχανισμού και υπολόγιζε πολύ τις ευαισθησίες του ακροατηρίου του, το οποίο ο ίδιος είχε διαπαιδαγωγήσει με αντιδεξιά και ενίοτε με αντισυστημική ρητορική.

Ετσι, δεν εκδηλώθηκαν αντιδράσεις για τη συνεργασία με τον κεντρώο Γεώργιο Μαύρο και τον δεξιό Γιάννη Μπούτο, επειδή ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα Παπανδρέου και οι πέραν πάσης αμφιβολίας αριστεροί, υψηλού κύρους και εξαιρετικά δημοφιλείς στις τάξεις των οπαδών του ΠΑΣΟΚ, Μάρκος Βαφειάδης και Μανώλης Γλέζος.

Με την ίδια γραμμή πορεύτηκε και ο Γιώργος Παπανδρέου: Ανδριανόπουλος και Μάνος από τη νεοφιλελεύθερη Δεξιά, Ανδρουλάκης και Δαμανάκη από την ανανεωτική Αριστερά. Οι κινήσεις και των δύο Παπανδρέου είχαν εκλογικό αντίκρουσμα. Τα συγκεκριμένα πρόσωπα, λόγω του καλού βιογραφικού τους, έφεραν προστιθέμενη αξία και το κόμμα ενίσχυσε την πολυσυλλεκτική φυσιογνωμία του.

Ο Κυριάκος Μητσοτάκης, όμως, φαίνεται να έχει πιο χαμηλές προσδοκίες. Οι λόγοι είναι προφανείς. Το κόμμα του δεν είναι παρθένο, έχει κυβερνητικό παρελθόν και μάλιστα κακόφημο, στο εσωτερικό του υπάρχουν ισχυρές ακροδεξιές ομαδοποιήσεις που αντιστέκονται, ο ίδιος, παρά τη φιλότιμη προσπάθεια που καταβάλλει, δυσκολεύεται να διασκεδάσει την εντύπωση ότι είναι νεοφιλελεύθερος και το σχέδιό του για τη χώρα δεν είναι δελεαστικό.

Ετσι, εκτός από τη φυσιολογική και αναμενόμενη ένταξη των πατενταρισμένων νεοφιλελεύθερων («Δράση»), ελπίζει να προσέλθουν οι επαγγελματίες ομορτυνιστές του Κέντρου, οι γυρολόγοι της πολιτικής που ψάχνουν σωσίβιο για να επιπλεύσουν και ίσως κάποιος από την Κεντροαριστερά, που δεν μπορούν να φανταστούν τον εαυτό τους εκτός κυβερνητικών πόστων και μισούν τον ΣΥΡΙΖΑ περισσότερο και από τις αμαρτίες τους.

Προστιθέμενοι όλοι αυτοί δεν είναι αμελητέα ποσότητα, τουλάχιστον σε επίπεδο εντυπώσεων. Θα φανεί στην κάλπη αν συγκροτούν αξιόλογο πολιτικό και εκλογικό μέγεθος, ικανό να κάνει τη διαφορά.